

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Per e-mail verzonden

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contact

Dienstpostbus Wob
[@minocw.nl](mailto: @minocw.nl)

Datum 15 oktober 2020
Betreft Besluit Wob-verzoek

Onze referentie

Bijlagen

1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzendsdatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geachte [REDACTED],

Op 5 augustus 2020 heeft u via het formulier op www.rijksoverheid.nl een verzoek om informatie ingediend op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW). U verzocht met dit bericht om documenten die betrekking hebben op mogelijke restitutieclaims van de familie Hohenzollern tegen de Nederlandse Staat met betrekking tot (de collectie van) Huis Doorn en correspondentie daaromtrent.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 11 augustus 2020, kenmerk [REDACTED]. Deze brief is diezelfde dag per e-mail aan u toegezonden.

Op 18 augustus 2020 heeft er telefonisch overleg plaatsgevonden tussen u, twee beleidsmedewerkers en een Wob-jurist van mijn ministerie. In dat overleg is de reikwijdte van uw verzoek bijgesteld en heeft het uitsluitend nog betrekking op de officiële correspondentie tussen mijn ministerie en de (gemachtigde van de) familie Hohenzollern. Op dezelfde dag zijn deze afspraken aan u per e-mail bevestigd.

In de brief van 21 augustus 2020, kenmerk [REDACTED] is aan u medegedeeld dat de beslistermijn met twee weken was opgeschort tot en met 4 september 2020, vanwege het vragen van een zienswijze aan derde-belanghebbende.

In de brief van 2 september 2020, kenmerk [REDACTED] is aan u medegedeeld dat de opschorting van de beslistermijn werd verlengd tot uiterlijk 6 oktober 2020. De reden hiervoor is dat de gemachtigde mij te kennen gegeven heeft dat hij niet in staat was binnen de gestelde termijn van twee weken de derde-belanghebbende goed te informeren en met hem/haar te overleggen, mede omdat de derde-belanghebbende in het buitenland verblijft en de Nederlandse taal niet machtig is. Verlenging van de termijn met ongeveer één maand werd door mij in dit kader als proportioneel en zorgvuldig beoordeeld. De uiterlijke beslistermijn is daarmee 18 oktober 2020 geworden.

Veder is er in dit kader op 6 en 7 oktober 2020 contact geweest naar aanleiding van twee e-mails die u mijn ministerie heeft gestuurd.

Onze referentie

1. Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

2. Inventarisatie documenten

Met u is in overleg overeengekomen dat het verzoek betrekking heeft op in totaal 2 documenten. Het betreft een ingekomen brief van de gemachtigde van de familie Hohenzollern en de uitgaande brief in reactie daarop van de toenmalige directeur-generaal Cultuur en Media (DGCM).

3. Zienswijzen

U bent er in de brief van 21 augustus 2020 over geïnformeerd dat er een derde-belanghebbende is bij de openbaarmaking van de twee documenten en dat deze in de gelegenheid is gesteld hierover een zienswijze te geven.

De (gemachtigde van de) derde-belanghebbende heeft binnen de gestelde termijn in een zienswijze aangegeven dat naar zijn inzicht openbaarmaking in het geheel zou leiden tot onevenredig nadeel in het licht van lopende onderhandelingen in Duitsland en de 'radiostilte' die de Duitse rechter over de kwestie heeft gelast. Openbaarmaking zou dit proces verstoren. Dit belang heb ik meegenomen bij de afweging ten behoeve van de besluitvorming. Zie onderdeel 5 van deze brief.

4. Besluit

Ik heb besloten beide documenten openbaar te maken behoudens enkele daarin vermelde persoonsgegevens. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel 5 van deze brief.

5. Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek,

moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging dan ook plaats.

Onze referentie

Meer in het algemeen wil ik u ook meegeven dat ik in het kader van de Wob referentie- en kenmerknnummers uit documenten verwijder om misbruik hiervan (door een ieder) te voorkomen.

5.1. De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In beide documenten staan diverse persoonsgegevens. Het betreft namen, telefoonnummers en handtekeningen van ambtenaren en van de gemachtigde van de derde-belanghebbende. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van persoonsgegevens in het algemeen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het namen betreft van ambtenaren en andere personen die uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden heb ik deze informatie niet verwijderd maar zichtbaar gelaten.

5.2 Belangenafweging naar aanleiding van zienswijze

De (gemachtigde van) derde-belanghebbende heeft in de zienswijze gewezen op (potentieel) onevenredig nadeel bij openbaarmaking. Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. Nu de gestelde benadeling hier niet op voorhand valt uit te sluiten, moet worden afgewogen in hoeverre deze benadeling zodanig onevenredig is dat openbaarmaking achterwege moet blijven, waarbij het belang van openbaarheid in het algemeen zwaarwegend moet worden geacht.

Alle betrokken belangen in ogenschouw nemende weeg ik uiteindelijk het algemene belang van een transparante overheid hier zwaarder dan de specifieke belangen van de derde-belanghebbende. Wie in contact treedt met de Nederlandse overheid over bestuurlijke aangelegenheden kan er op voorhand op bedacht zijn dat dergelijk contact onder de reikwijdte van de Wob kan vallen en potentieel voor openbaarmaking in aanmerking komt. Dit ligt slechts anders onder specifieke omstandigheden, nu het uitgangspunt bij de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is en zou moeten zijn ('openbaar tenzij'). Hoewel ik hier potentiële benadeling mogelijk acht, acht ik die hier niet als zodanig onevenredig wanneer dit wordt afgezet tegen het zwaarwegende belang van openbaarheid door de overheid.

Voorts speelt bij de hier voorliggende kwestie een meer specifiek maatschappelijk belang, vooral ook juist gezien de hoge mate van belangstelling van de Nederlandse samenleving en media voor de familie, het eigendom en het

maatschappelijk verleden. Deze aandacht komt tot uiting in mediapublicaties maar ook bijvoorbeeld in een museale tentoonstelling van Huis Doorn.

Dat de Duitse rechter 'radiostilte' rond de kwestie in Duitsland heeft gelast heeft op zichzelf nog niet tot effect dat ook de Nederlandse overheid gehouden zou zijn in het geheel geen informatie openbaar te maken over een Nederlandse kwestie die geen (direct) verband houdt met de Duitse. De Nederlandse overheid is bij laatstgenoemde kwestie geen partij.

Onze referentie

Ik weeg het belang dat kennis kan worden genomen van de inhoud van de bij het besluit betrokken documenten hier dan ook zwaarder dan het specifieke belang van de derde-belanghebbende.

6. Uitgestelde openbaarmaking

Aangezien naar verwachting belanghebbenden bezwaar hebben tegen de openbaarmaking van de informatie (zie onderdeel 3 van deze brief) vindt de feitelijke openbaarmaking van de documenten niet eerder plaats, dan twee weken na dagtekening van deze beschikking, conform artikel 6, vijfde lid, van de Wob.

Op deze wijze wordt aan deze belanghebbenden de mogelijkheid geboden om te proberen de openbaarmaking tegen te houden. Dit kan door het indienen van een bezwaarschrift bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (zie kantlijn van pagina 1 van deze brief) en door daarnaast bij de rechtbank te verzoeken om, bij wijze van voorlopige voorziening, het onderhavige besluit tot openbaarmaking te schorsen.

Indien binnen twee weken na dagtekening van dit besluit een bezwaarschrift is ingediend en een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, wordt de uitspraak van de voorzieningenrechter afgewacht, voordat tot daadwerkelijke openbaarmaking wordt overgegaan.

7. Plaatsing op internet

Indien de termijn als genoemd onder 6 ongebruikt verstrijkt, worden dit besluit, de bijlage en de met dit besluit openbaar gemaakte documenten op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan (de gemachtigde van) derde-belanghebbende.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Wetgeving en Juridische Zaken,

mr. C. Riezebos

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Onze referentie

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.

2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker meedeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.
5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.
6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieu-informatie:
- a. bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
  - b. kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;
  - c. zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

Onze referentie

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
  - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
  - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
  - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
  - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
  - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
  - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
  - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
  - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;

- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Onze referentie

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
  - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.